

Hasta Hakları Eğitimi

saglikhakki.net

İçindekiler

- Tarihçe, Temel Kavramlar, Tanım ve İlkeler
- Sağlık Hizmetlerinden Faydalanma Hakkı
- Sağlık Durumu İle İlgili Bilgi Alma Hakkı
- Hasta Haklarının Korunması
- Tıbbi Müdahalede Hastanın Rızası
- Tıbbi Araştırmalar
- Diğer Haklar
- Sorumluluk ve Hukuki Korunma Yolları.
- Hastanın Uyması Gereken Kurallar

S

Hak, hukuken korunan ve sahibine bu korumadan yararlanma yetkisi sağlayan menfaattir.

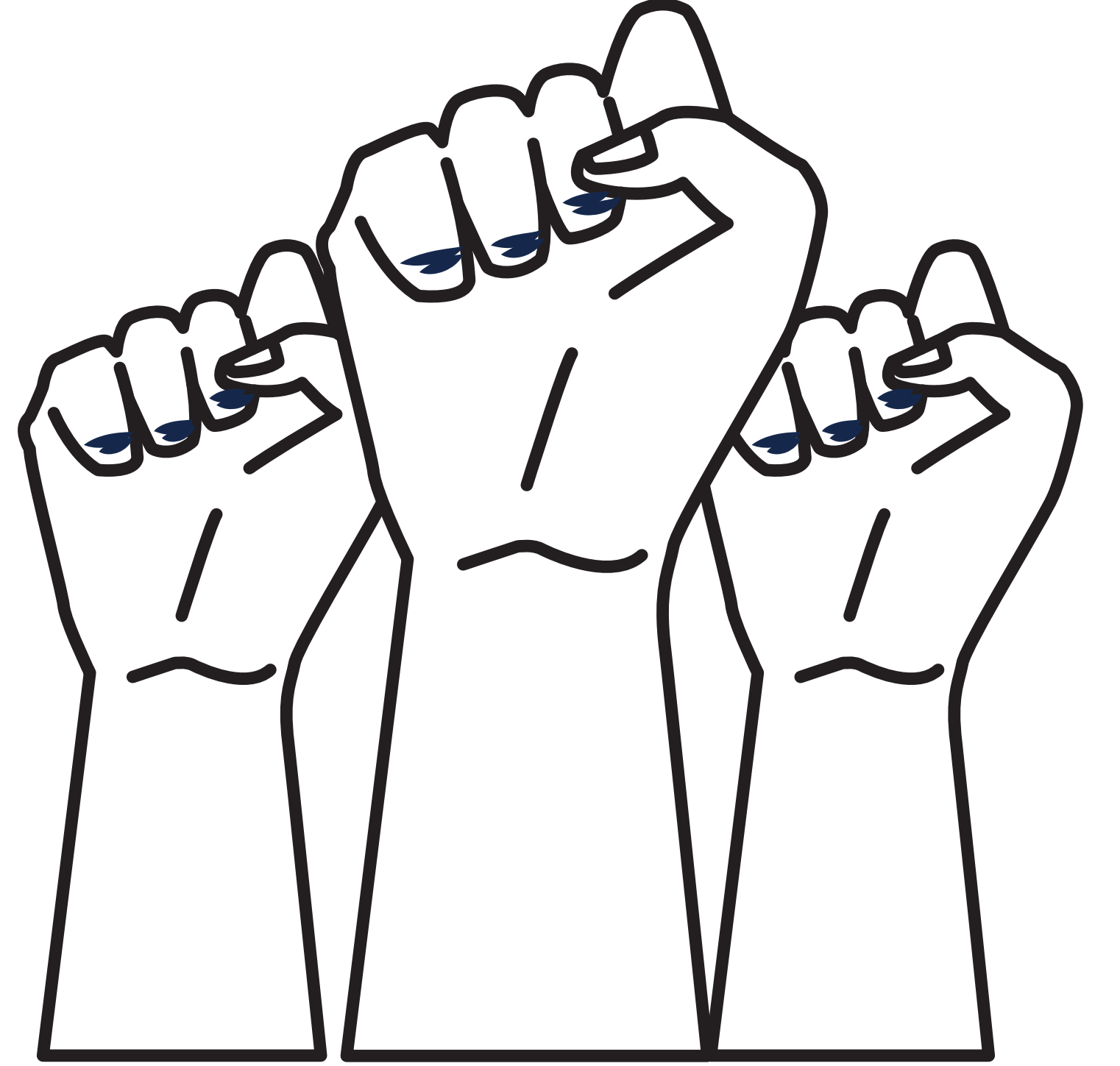
Sağlık Hakkı, 1948'de BM Genel Kurulu'nda ilan edilen İnsan Hakları Evrensel Beyannameinde insanların insan oldukları için sahip oldukları en temel hak olarak kabul edilmiştir.

“Yaşamak, özgürlük ve kişi güvenliği herkesin hakkıdır.”

**İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi 3.
Madde**

Hasta Hakları

Sağlık hizmetlerinden faydalanma ihtiyacı bulunan fertlerin, sırf insan olmaları sebebiyle sahip oldukları ve T.C. Anayasası, milletlerarası antlaşmalar, kanunlar ve diğer mevzuat ile teminat altına alınmış bulunan haklarını ifade eder.

- **Lizbon Hasta Hakları Bildirgesi 1981**
- **Avrupa'da Hasta Haklarının Geliştirilmesi Bildirgesi 1994**
- **Avrupa Biyoetik Konvansiyonu 1998**

**Ülkemizde ise;
01.08.1998 tarihli 23420 sayılı resmî
gazetede yayımlanan Hasta Hakları
Yönetmeliği**

Sağlık Hakkı

Bu sözleşmeye taraf devletler, herkesin mümkün olan en yüksek seviyede fiziksel ve ruhsal sağlık standartlarına sahip olma hakkını tanır.

“Uluslararası Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi’nin 12. maddesi”

Hasta Hakları Yönetmeliği Bize Ne Anlatır?

1. Sağlık Hizmetlerinden Faydalanma Hakkı

Bu hakkın temel içeriğini hastaların sağlık hizmetlerine ihtiyaçları ölçüsünde ulaşabilmesi oluşturur. Bu hak, hem sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde planlanmasını hem de hastaların sağlık hizmetlerinden yararlanabilmesini içerir.

Sağlık hizmetlerinden faydalanma hakkı

- Adalet ve Hakkaniyete Uygun Olarak Faydalanma
- Bilgi İsteme
- Sağlık Kuruluşunu Seçme ve Değiştirme
- Personeli Tanıma, Seçme ve Değiştirme
- Öncelik Sırasının Belirlenmesini İsteme
- Tıbbi Gereklere Uygun Teşhis, Tedavi ve Bakım
- Tıbbi Gereklilikler Dışında Müdahale Yasağı
- Ötenazi Yasağı
- Tıbbi Özen Gösterilmesi

Sağlık hizmetlerinden adalet ve hakkaniyete uygun olarak faydalanma hakkı

Bilgi isteme hakkı

Sağlık kuruluşunu seçme ve değiştirme hakkı

Personeli tanıma, seçme ve değiştirme hakkı

Öncelik sırasının belirlenmesini isteme hakkı

Tıbbi gereklere uygun teşhis, tedavi ve bakım alma hakkı

Tıbbi gereklilikler dışında müdahale yasağı

Ötenazi yasağı

saglikhakki.net

Tıbbi özen gösterilmesi

2. Sağlık Durumu İle İlgili Bilgi Alma Hakkı

Hasta Hakları Yönetmeliği'ne göre "sağlık durumu ile ilgili bilgi alma hakkı" başlığı altında aşağıdaki haklar açıklanmıştır.

- Bilgilendirmenin Kapsamı
- Kayıtları İnceleme
- Kayıtların Düzeltilmesini İsteme
- Bilgi Vermenin Usulü
- Bilgi Verilmesi Caiz Olmayan ve Tedbir Alınması Gereken Haller
- Bilgi Verilmesini Yasaklama

Bilgilendirmenin kapsamı

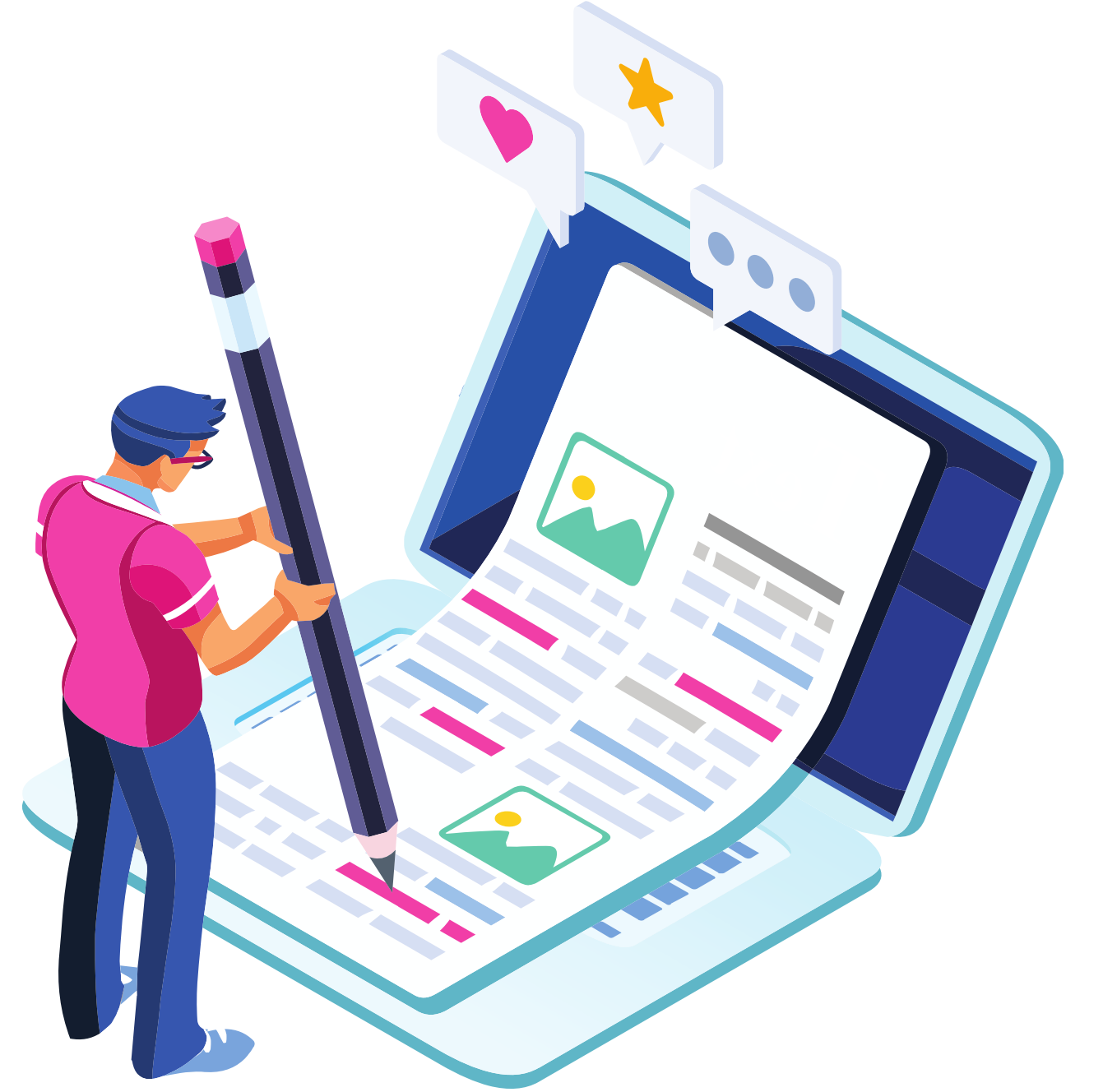

Kayıtları inceleme

Kayıtların düzeltilmesini isteme

Bilgi vermenin usulü

Bilgi verilmesi caiz olmayan ve tedbir alınması gereken haller

Bilgi verilmesini yasaklama

saglikhakki.net

3. Hasta Haklarının Korunması

Hasta Hakları Yönetmeliği'ne göre “hasta haklarının korunması” başlığı altında aşağıdaki haklar açıklanmıştır:

- Mahremiyete Saygı Gösterilmesi
- Rıza Olmaksızın Tıbbi Ameliyeye Tabi Tutulmama
- Bilgilerin Gizli Tutulması

Mahremiyete saygı gösterilmesi

Rıza olmaksızın tıbbi müdahaleye tabi tutulmama

Bilgilerin gizli tutulması

4. Tıbbi Müdahalede Hastanın Rızası

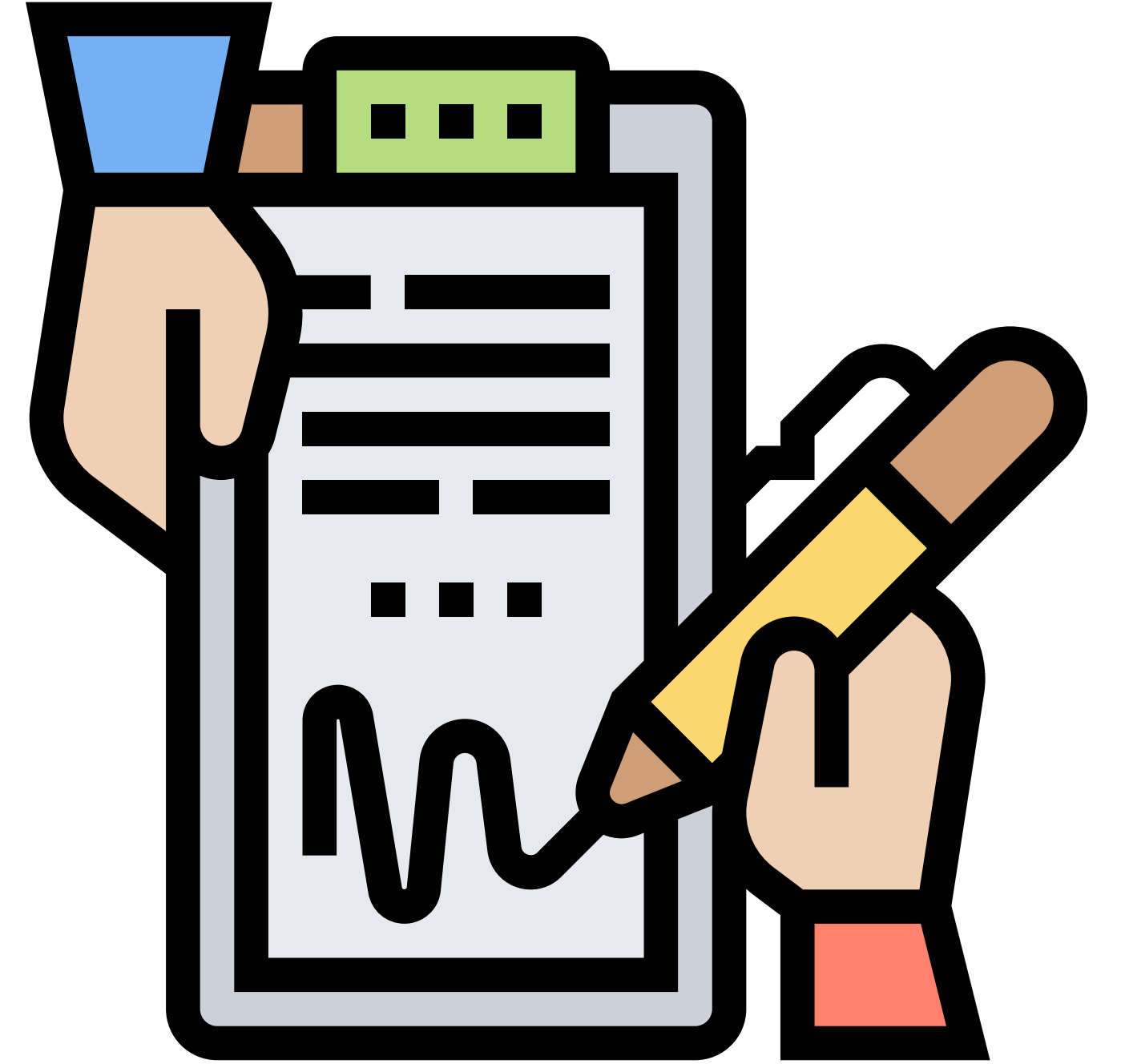
Hasta Hakları Yönetmeliği'ne göre “tıbbi müdahalede hastanın rızası” başlığı altında aşağıdaki haklar açıklanmıştır:

- Hastanın Rızası ve İzin
- Tedaviyi Reddetme ve Durdurma
- Rıza Formu
- Alışılmış Olmayan Tedavi Usullerinin Uygulanması
- Rızanın Şekli ve Geçerliliği
- Organ ve Doku Alınmasında Rıza
- Aile Planlanması Hizmetleri ve Gebeliğin Sona Erdirilmesi
- Rızanın Kapsamı ve Aranmayacağı Haller

Hastanın rızası ve izin

Tedaviyi reddetme ve durdurma

Rıza formu

saglikhakki.net

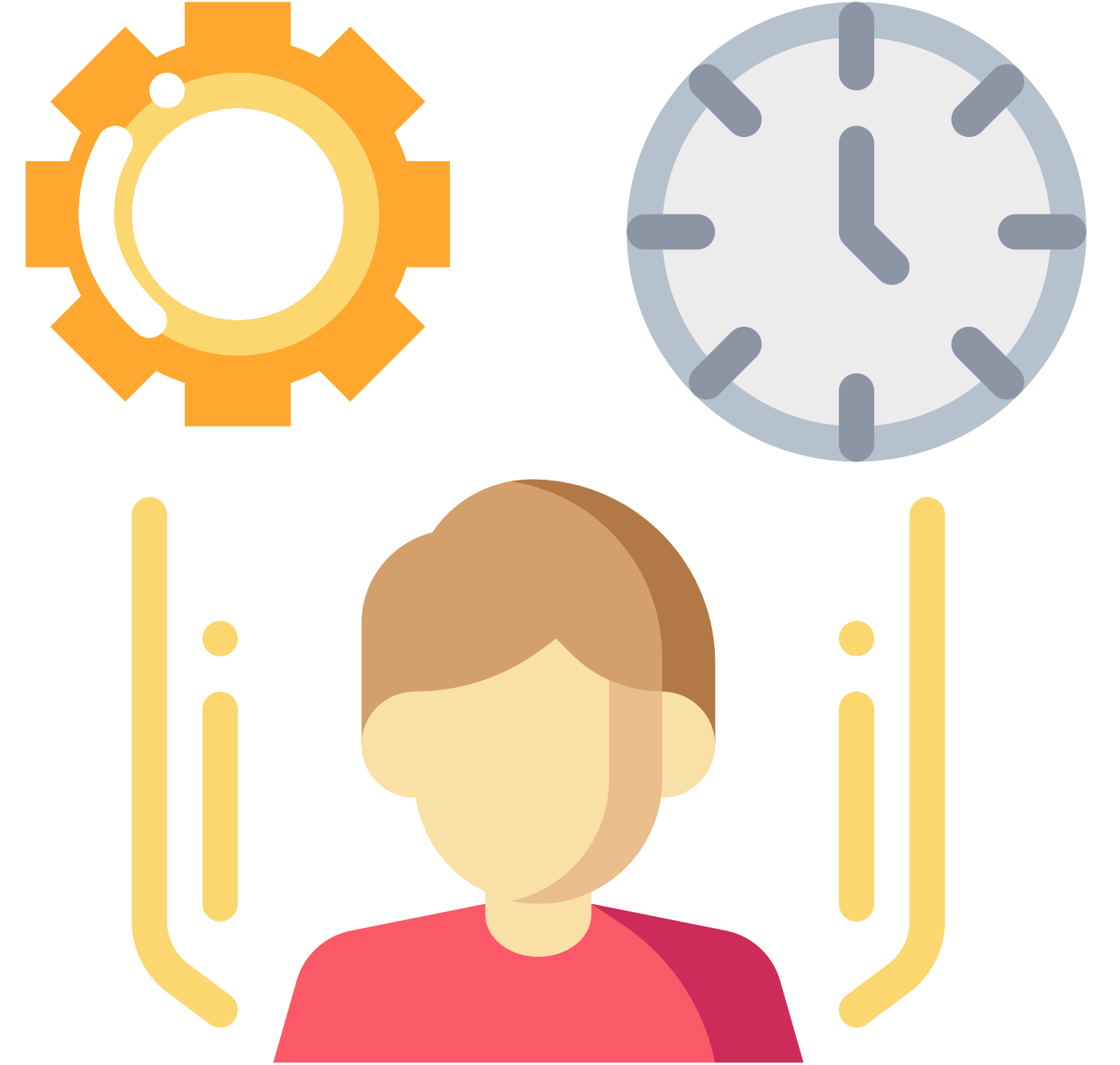

Alışılmış olmayan tedavi usullerinin uygulanması

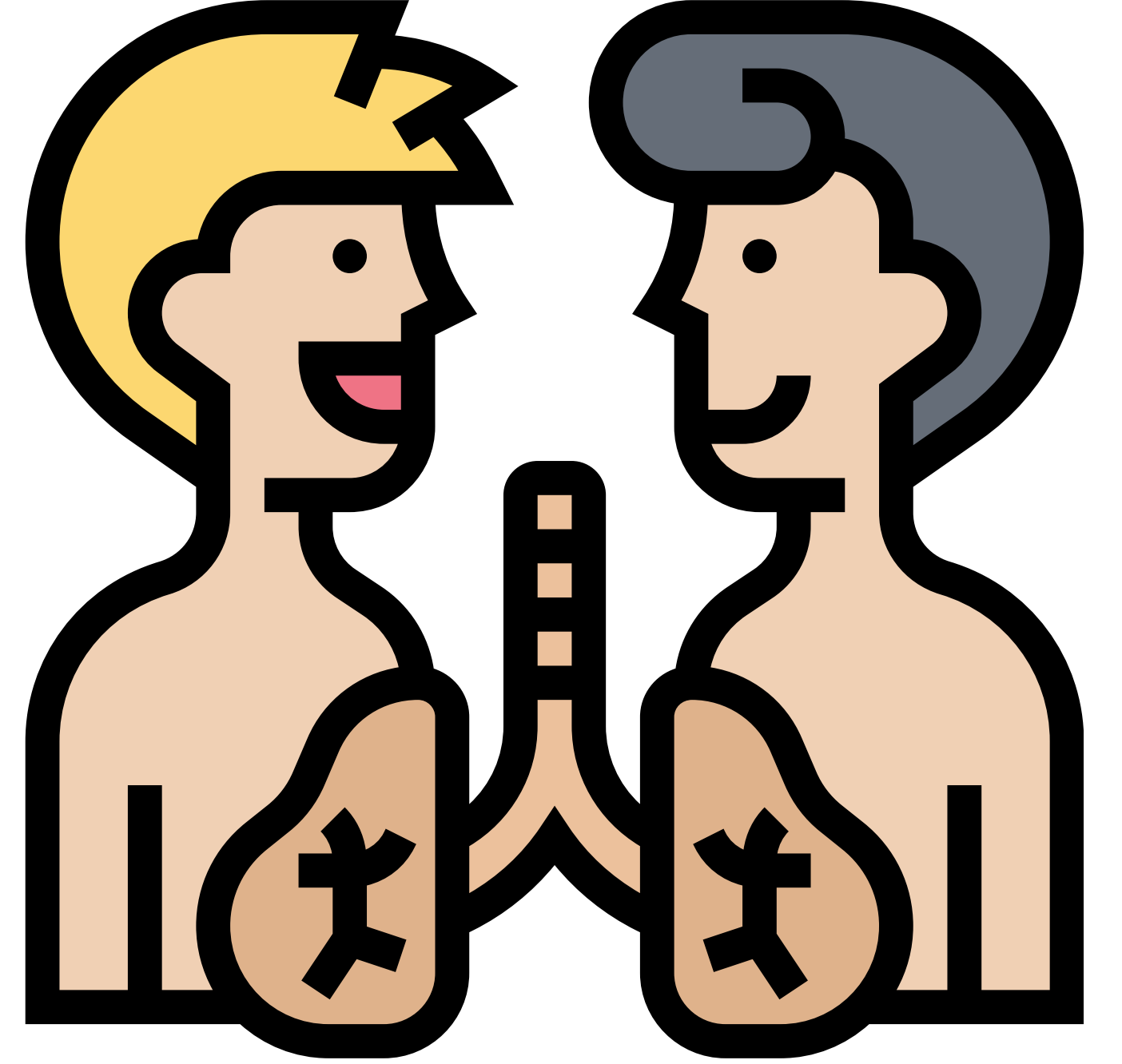

Rızanın şekli ve geçerliliği

Organ ve doku alınmasında rıza

Aile planlanması hizmetleri ve gebeliğin sona erdirilmesi

Rızanın kapsamı ve aranmayacağı haller

5. Tıbbi Araştırmalar

Gönüllü kişilerin katılımıyla gerçekleştirilen ve tıbbi bilgi elde etmeyi amaçlayan bilimsel çalışmalara tıbbi araştırma denir.

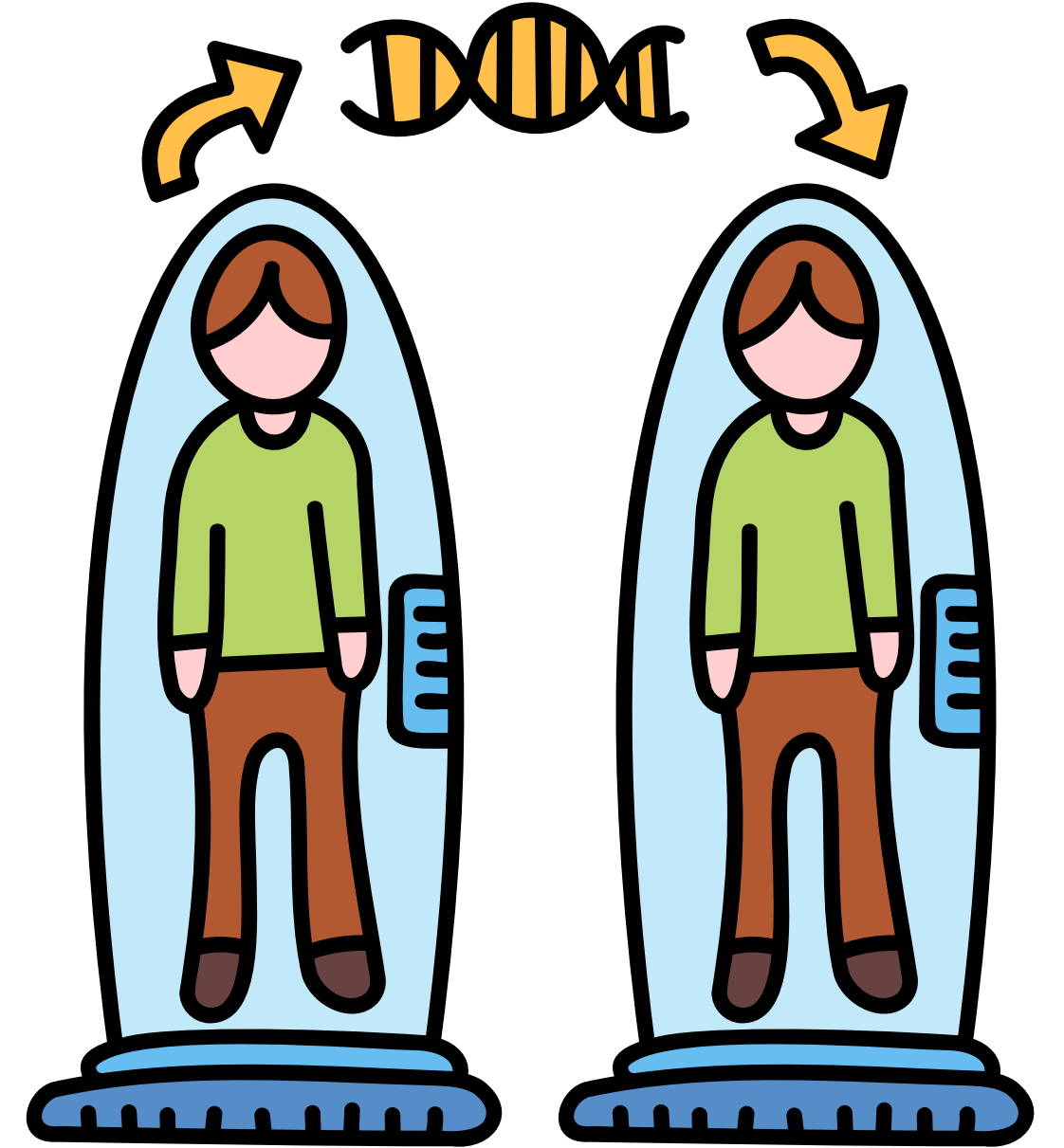

Tıbbi araştırmalar

Hasta Hakları Yönetmeliği'ne göre "tıbbi araştırmalar" başlığı altında aşağıdaki haklar açıklanmıştır:

- Tıbbi Araştırmalarda Rıza
- Gönüllünün Korunması ve Bilgilendirilmesi
- Rıza Alınmasının Usulü ve şekli
- Küçüklerin ve Mümeyyiz Olmayanların Durumu
- İlaç ve Terkiplerin Araştırma Amacıyla Kullanımı

Tıbbi araştırmalarda rıza

Gönüllünün korunması ve bilgilendirilmesi

Rıza alınmasının usulü ve şekli

Küçüklerin ve mümeyyiz olmayanların durumu

İlaç ve terkiplerin araştırma amacıyla kullanımı

6. Diğer Haklar

Hasta Hakları Yönetmeliği'ne göre "diğer haklar" başlığı altında aşağıdaki haklar açıklanmıştır:

- Güvenliğin Sağlanması
- Dini Vecibeleri Yerine Getirebilme ve Dini Hizmetlerden Faydalanma
- İnsani Değerlere Saygı Gösterilmesi ve Ziyaret
- Refakatçi Bulundurma
- Hizmetin Sağlık Kurum ve Kuruluşu Dışında Verilmesi

Güvenliğin sağlanması

Dini vecibeleri yerine getirebilme ve dini hizmetlerden faydalanma

İnsani değerlere saygı gösterilmesi ve ziyaret

Refakatçi bulundurma

Hizmetin sağlık kurum ve kuruluğu dışında verilmesi

Sorumluluk ve hukuki korunma yolları

- Müracaat, Şikayet ve Dava Hakkı
- Hasta Hakları Birimleri

Müracaat, Şikayet ve Dava Hakkı

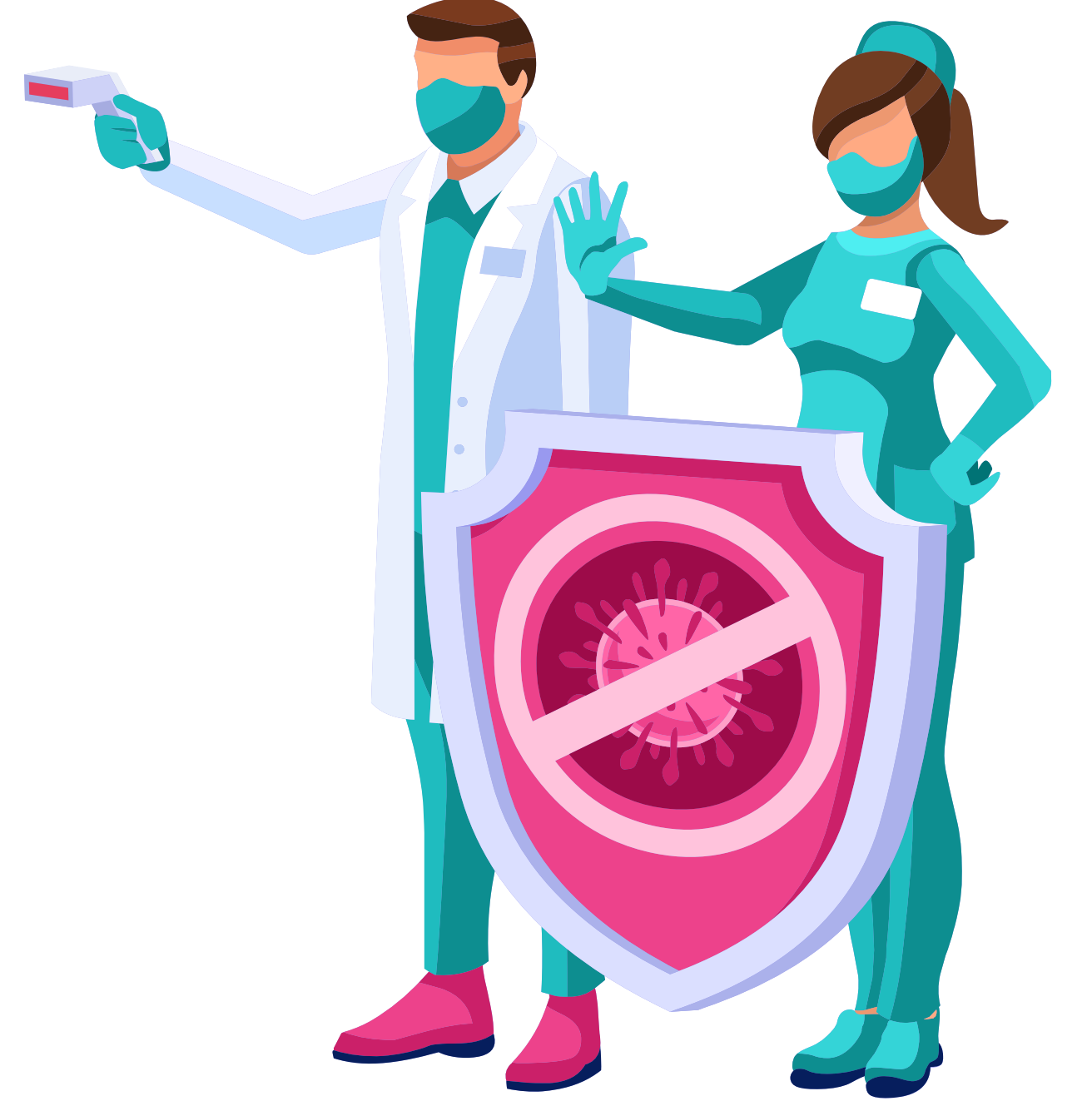

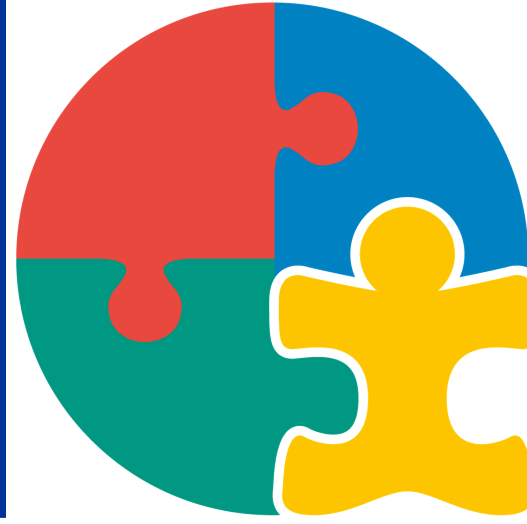
Hasta Hakları Birimleri

Hastanın Uyması Gereken Kurallar

Avrupa
Birliği **sivil**
düşün

“Bu içerik Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla Sağlık Hakkı İnisiyatifi'ne aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.”